

Böyük sənətkarın unudulmaz xatirəsi

Deyilənə görə, sərt xarakterli insan olub. Bunu teatr və kinoda yaratdığı rollarından da aydın hiss etmək olur. Maraqlı obrazları ilə milli kino və teatr sənətimizi zənginləşdirən Xalq artisti Ağadadaş Qurbanov 1911-ci ildə Bakıda anadan olub. Zəngin və mənalı yaradıcılıq yolu keçib, 53 illik ömrünün, demək olar ki, 40 ilini sənətə, teatra həsr edib.

Hələ yeniyetmə ikən dram dərnəkləri təşkil edib, orada müxtəlif rollar oynayıb. 1925-ci ildə H. Abbasovun "Sabirin məhkəməsi" adlı tamaşasında Sabirin oğlu rolunu gözəl ifa edib. 1927-ci ildə 16 yaşlı A.Qurbanov ilk dəfə rejissor kimi tamaşaya quruluş verib. Özü də tamaşada baş rolunu ifa edib.

1928-ci ildən etibarən aktyorun sənət taleyi Bakıda yaradılan Fəhlə Uşaqları Teatrına (sonralar Gənc Tamaşaçıları Teatrı adlandırılıb) bağlı olub. Bu teatrın səhnəsində 50-dək rol oynayıb. O, C.Cabbarlının "Aydın" əsərində Aydın, F.Şillerin "Qaçaq"ında Karl Mor, N. Qoqolun "Müfəttiş" əsərində Xlestakov, M.F.Axundovun "Molla İbrahim Xəlil kimyagər" əsərində Molla İbrahim Xəlil, N.B.Vəzirovun "Hacı Qəmbər" əsərində Hacı Qəmbər kimi yaddaqalan obrazlar yaradıb.

A.Qurbanov 1952-ci ildə Dövlət Akademik Dram Teatrına dəvət alır. Bu teatrda da o, tamaşaçıları tərəfindən daim sevilən, alqışlanan sənətkarlardan olub. Teatrın səhnəsində L.Vaqanın "Sevilya ulduzu" əsərində Sanço, V.Şekspirin "Otello" əsərində Otello, H.Cavidin "Şeyx Sənan" əsərində Şeyx Sənan, "Səyavuş"unda Səyavuş, "İblis"ində İblis, C.Cabbarlının "Almas" əsərində Mirzə Səməndər, "Od gəlini"ində Əbu Übeyd, "Dönüş" əsərində Ötçün, R.Əlizadənin "Qış

nağılı"da Kamillo, M.F.Axundovun "Hacı Qara" pyesində Hacı Qara, S.Rəhmanın "Toy" komediyasında Musa, S.Vurğunun "Vaqif" dramında Vaqif və s. rəngarəng, mürəkkəb və parlaq rolları ifa edib.

Məlumat üçün bildirik ki, Ələsgər Ələkbərovdan sonra "Vaqif"də Vaqifi o ifa etmişdi. O, Vaqifi böyük şair, müdrik dövlət xadimi kimi dərin bir inam və səmimiyyətlə yaratmışdı.

Şeyx Sənan obrazı onun yaradıcılığının uca zirvəsi idi. Hər çiçəyin öz ətri olduğu kimi, hər

aktyorun da ifasında özünəməxsus cizgilər olur. H.Cavidin "Şeyx Sənan" əsərindəki Şeyx Sənan rolunun ilk ifaçısı Rza Əfqanlı olub. Ondan sonra bu rolunu A. Qurbanov ifa etmişdi. O, Şeyx Sənanı od ürəkli bir aşiq və eşqi uğrunda hər şeyi fəda edən bir insan kimi yaradıb.

A.Qurbanov, eyni zamanda, mahir kino aktyoru idi. "Koroğlu" filmində Həsən xan, "Bir qalının sirri"ində usta, "Bizim küçə"də Bəhram, "Qızmar Günəş altında" filmində professor, "Telefonçu qız" da Zakirin atası və s. rollarda çəkilib.

Aktyorun Azərbaycan kinosunun incilərindən olan "Arşın mal alan" (1965) filmində yaratdığı Soltan bəy obrazını xüsusi qeyd etmək gərəkdir. Bu film tamamlanarkən Salyan rayonunda qastrolda olan aktyor faciəli şəkildə (o, mehmanxananın eyvanında dayanarkən qəfildən eyvan

uçmuşdu) dünyasını dəyişib.

A.Qurbanovun şəxsi fondu hazırda S.Mümtaz adına Dövlət Ədəbiyyat və İncəsənət Arxivində qayğı ilə qorunur.

Aktyorun yardıcılığı yüksək dəyərləndirilmiş, 1943-cü ildə Əməkdar artist, 1954-cü ildə Xalq artisti fəxri adlarına layiq görülmüşdür.

Övladları da onun sənət yolunu davam etdirmişlər. Oğlu Hamlet Qurbanov və qızı Gülşən Qurbanova milli teatrimızın aparıcı aktyorlarından idilər. Həyat yoldaşı Gülxar Həsənova da Akademik Milli Opera Teatrında uzun illər işləmişdir.

Xalq artisti Ağadadaş Qurbanovun əziz xatirəsi sənətsevər insanlar tərəfindən heç zaman unudulmayacaq.

M.MÜKƏRRƏMOĞLU,
"Xalq qəzeti"